

banken, egne kasseobligationer „eller gennem sådanne aktiver, hvori umyndiges midler kan anbringes“.

I stedet for kravet om aktiver, hvori umyndiges midler kan anbringes, foreslås det at tillade anvendelse af andre aktiver, som yder tilsvarende sikkerhed som tilgodehavender hos nationalbanken eller egne obligationer.

Stk. 4 svarer — med en enkelt ændring, jfr. nedenfor — til den gældende regel, således som denne er formuleret ved lov nr. 83 af 9. marts 1962. Denne foreskriver, at det samlede beløb af kasseobligationer, der sættes i cirkulation ved denne långivning, *ikke på noget tidspunkt* må overstige det beløb, der kan forrentes og amortiseres gennem de halvårslige ydelser af medlemspantebrevene. For de i medfør af lov om boligbyggeri oprettede finansieringsinstitutter foreskriver loven kun, at pantebrevene skal være udstedt på sådanne vilkår, at pantebrevene og terminsydelserne deraf *gennemsnitligt* afgiver fornøden dækning for instituttets løbende forpligtelser. Man er af den opfattelse, at denne sidste formulering ikke er tilstrækkelig exact i en hypotekforeningslov, da balancen mellem pantebrev og obligationer er en hjørnesten i realkredit-systemet. Man har derfor brugt formuleringen i lov nr. 83 af 9. marts 1962, idet man dog har strøget ordene „ikke på noget tidspunkt“, da denne rigoristiske form muligvis kan give anledning til visse vanskeligheder ved praktiseringen af denne lâneform.

Stk. 5 svarer til købstadhypotekforeningslovens § 22, stk. 3, og til kreditforeningslovens § 28, stk. 3. Efter disse regler kan medlemspantebrev ikke overdrages til eje eller pant eller gøres til genstand for individuel retsforfølgning.

Der kan imidlertid forekomme tilfælde, hvor det kan være i foreningens interesse at kunne sælge et pantebrev for at begrænse et tab. Der kan herved henvises til, at der i statutterne for Ny jydsk Land-Hypotekforening er formuleret en sålydende undtagelsesbestemmelse:

„Undtagelsesvis kan afhændelse — bortset fra det personlige og solidariske ansvar — dog finde sted, når der kun på denne måde kan opnås en for foreningen forsvarlig ordning af forholdene med hensyn til en ejendom, i hvilken foreningens lån er nødlidende“.

Denne bestemmelse anvendes kun i særlige undtagelsestilfælde og finder navnlig anvendelse ved landbrugsejendomme. Såfremt en landbrugsejendom skal til tvangsauktion, vil foreningen ofte stå i den situation, at den for at begrænse tabet mest muligt må overtage den pågældende ejendom og

drive denne for et kortere eller længere tidsrum, indtil ejendommen kan videresælges. Denne fremgangsmåde kan volde en del vanskeligheder, idet det kan være besværligt for en hypotekforening at skulle drive en landbrugsejendom, indtil denne kan videresælges.

Foreningen har derfor i sådanne tilfælde anvendt den fremgangsmåde, at man har solgt pantebrevet for en vis del af restgælden, men således at det af transporten på pantebrevet udtrykkeligt fremgår, at transporten kun er meddelt under forudsætning af, at pantebrevet kun benyttes ved ejendommens erhvervelse ved den forestående auktion og umiddelbart derefter kvitteres til aflysning i tingbogen.

Det må formentlig erkendes, at en sådan fremgangsmåde kan være hensigtsmæssig, men da en fravigelse af den gældende absolutte regel synes at rumme visse betænkeligheder, har man afstået fra at foreslå en særregel herom.

ad § 29.

Købstadhypotekforeningslovens § 23, stk. 1, indeholder følgende bestemmelse:

„Ved opgørelsen af regnskabet skal værdipapirer, der tilhører foreningen og er genstand for offentlig kursnotering, ansættes til et gennemsnit af den ved regnskabsårets afslutning senest noterede køberkurs og de tilsvarende kurser i de nærmest foregående 9 år. Kursen kan dog ikke overstige udtrækningskursen. Andre aktiver ansættes til deres virkelige værdi“. En tilsvarende bestemmelse findes i kreditforeningslovens § 29, stk. 1.

Denne bestemmelse blev i 1936 indsat i de 2 love efter forslag fra realkreditkommissionen af 1933. Bestemmelsen blev formuleret på grundlag af reglen i § 13, stk. 2, i bankloven af 15. april 1930, hvorefter banker skal optage fondsbeholdningen til køberkursen ved regnskabsårets afslutning, og reglen i § 13, stk. 3, i sparekasseloven af 4. oktober 1919, hvorefter sparekasser kan opføre obligationer, der har været i sparekassens besiddelse i mere end 1 år, til et gennemsnit af den ved regnskabsafslutningen senest noterede køberkurs og de tilsvarende kurser i de nærmest foregående år, i hvilke sparekassen har besiddet obligationerne, dog højst 9 år.

Den nævnte regel i sparekasseloven er senere blevet ændret ved lov nr. 343 af 23. december 1959. Ved denne ændring blev der i regnskabsmæssig henseende gennemført en deling af en sparekasses obligationsbeholdning, således at de obligationer, der hører til likviditetsreserven, altid opføres til dagskurs, medens obligationer, der indgår i spare-